

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.710/2015/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Sipőczné Dr. Tánczos Rita bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes: .)

A III. rendű felperes:

A IV. rendű felperes:

A felperesek képviselője:

ügyintéző: jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: illetmény-különbözet és megbízási díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: felperesek

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.711/2015/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.551/2014/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.711/2015/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás 415.300 (négy száz tizenötezer-háromszáz) forint illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] Az I. rendű felperes az alperes B. Határrendészeti Kirendeltségén rendőrzászlósként teljesített szolgálatot 2010. június 1-jétől segédelőadói beosztásban, 2013. február 1-jétől a ... Osztály ... Alosztály állományában. A II. rendű felperes rendőrzászlósként 2010. június 1.napjától segédelőadó, 2013. február 1-jétől a H. Osztály ... Alosztály állományában szakértői státusz terhén segédelőadó volt. A III. rendű felperes ugyancsak rendőrzászlósként 2008. január 1-jétől főhatárrendészként, 2013. február 1-jétől 2014. május 15. napjáig történő leszereléséig a Határrendészeti Osztály Határrendészeti Alosztály állományában segédelőadó beosztásban teljesített szolgálatot. A IV. rendű felperes rendőrtörzsszászlósként 2008. január 1. napjától segédelőadóként, 2013. február 1-jétől a Hatósági Alosztály állományában segédelőadói

beosztásban teljesített szolgálatot. A kirendeltségen a szolgálatot teljesítő segédelőadók a H. Alosztályon és a H. Alosztályon azonos feladatokat láttak el.

- [2] Az alperes B. H. Kirendeltségén a 2013. február 1-től hatályos állománytálba értelmében a H. Osztályon az alosztályvezetőhöz négy szakértői és nyolc segédelőadói státuszt tartozott, míg a kirendeltség H. Alosztályán négy segédelőadói és négy vizsgálói státusz került meghatározásra. A II. rendű felperes szakértői szakképzettséggel rendelkezik, azonban a gépjárműszakértő státusz terhén segédelőadóként ugyanazokat a feladatokat látta el, mint a többi felperes. Az alperes a II. rendű felperest 2014. február 1-től gépjárműszakértőnek nevezte ki. Az I., III. és IV. rendű felperesek igazgatásrendészeti szakképesítéssel rendelkeznek, szakértői szakképzettségük nincs, a munkáltató képzése alapján voltak jogosultak a ... rendszer használatára.
- [3] A felperesek a szolgálatuk ellátása során többek között elkészítették az idegenrendészeti eljárás lefolytatásához szükséges iratokat, menekültügyi eljárási feladatokat hajtottak végre és teljes körűen elvégzik a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. §-ának (1) bekezdéséből adódó feladatokat, szabálysértési eljárásokat folytattak le és eseti jelleggel kiadmányozták az idegrendészeti és menekültügyi eljárásokban a nem általuk meghozott érdemi döntéseket.
- [4] A felperesek 2011. október 1. és 2014. március 31. napja közötti időszakban ténylegesen segédelőadói beosztáshoz tartozó feladatokat láttak el.
- [5] A felperesek 2014. március 14-én szolgálati panaszt terjesztettek elő, amelyben a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 50. §-a szerint elsődlegesen a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok ellátása miatt illetmény-különbözet, másodlagosan 100%-os megbízási díj megfizetését kérték három évre visszamenőleg. Álláspontjuk szerint a beosztásukhoz nem tartozó vizsgálói, illetve szakértői feladatokat láttak el rendszeresen.
- [6] A B. H. Kirendeltség Vezetője a 2014. november 21. napján meghozott határozataival a felperesek szolgálati panaszait elutasította.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [7] A felperesek szolgálati panaszuk elutasítását követően előterjesztett keresetükben elsődlegesen illetmény-különbözet, másodlagosan megbízási díj megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Illetménykülönbözet jogcímén az I. rendű felperes 1.195.337 forint, a II. rendű felperes 1.120.934 forint, a III. rendű felperes 1.071.396 forint, a IV. rendű felperes 765.288 forint és ezen összegek kamatai, megbízási díj jogcímén az illetményalap 50%-ának megfelelő 19.325 forint figyelembevételével az I., III.-IV. rendű felperesek 695.700 forint, a II. rendű felperes 666.713 forint és kamatai megfizetését kérte. Keresetük indokolásában előadták, hogy a szolgálati panaszaikkal érintett

időszakban valamennyien a II/III. besorolásban teljesítettek szolgálatot, ennek ellenére azonban a II/IV. besorolású vizsgálói, szakértői beosztáshoz tartozó feladatokat láttak el folyamatosan. A menekültügyi, illetve idegenrendészeti eljárások vonatkozásában, a közigazgatási bírságolás során, valamint a gépjárművezetők vezetési és pihenő idejének betartásával kapcsolatos hatósági eljárásokban részben önálló kiadmányozási joggal, de teljes körűen lefolytatták az eljárásokat, ezen feladatok pedig nem a segédelőadói, hanem a magasabb besorolású vizsgálói, szakértői beosztáshoz tartoznak. Álláspontjuk szerint a menekültügyi, idegenrendészeti eljárásokban való részvétel, illetve a vezetési és pihenőidő ellenőrzésével, valamint a veszélyes anyagok szállításával kapcsolatos eljárásokban a kiadmányozási joguk nem a segédelőadói, hanem a magasabb vizsgálói beosztáshoz tartozó feladat. A perben előadták továbbá, hogy a nemzetközi közúti szállítást végző gépjárművek személyzetének munkájáról szóló európai megállapodás (AETR), valamint a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás (ADR) rendőri ellenőrzésének egységes végrehajtásáról szóló 36/2003. (VIII.21.) ORFK intézkedés értelmében hajtották végre az ellenőrzéseket, azonban a norma hatálya a közlekedésrendészeti és igazgatásrendészeti szervek állományára terjed ki, ők pedig a határrendészet állományába tartoznak. Álláspontjuk szerint az alperes több beosztáshoz tartozó munkaköri feladatokat vont össze anélkül, hogy ezt ellentételezte volna.

- [8] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elismerte, hogy a vizsgálói és segédelőadói feladatok között több átfedés található, a felperesek azonban nagyobb részt segédelőadói feladatokat láttak el, az esetenként elvégzett többlet feladat pedig olyan jelentéktelen volt, hogy ennek okán további díjazásra nem jogosultak. Álláspontja szerint az adott esetben meglévő kiadmányozási jog gyakorlása nem keletkeztet alapot a többlet díjazásra. Érvelése szerint a határrendészeti feladatoknak is van közlekedésrendészeti vonatkozása, ezért nem volt jelentősége annak, hogy az intézkedés az AETR, ADR ellenőrzéseket közlekedésrendészeti feladatként kategorizálja, a felperesek pedig a közigazgatási eljárás lefolytatására nem voltak jogosultak.

Az első-és másodfokú ítélet

- [9] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.551/2014/14. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 3.§ (1) bekezdése, 68.§ (1) bekezdés a) és b) pontja, 69.§ (1) bekezdése, továbbá a Hszt. 50.§ (1), (3) és (4) bekezdése alkalmazásával azt vizsgálta, hogy a felperesek a három éves időszakban mennyiben láttak el a segédelőadói beosztástól eltérő, magasabb besorolású vizsgálói vagy szakértői beosztáshoz tartozó feladatokat. Az elsőfokú bíróság

szerint a felperesek az őket terhelő bizonyítás ellenére részletesen nem jelölték meg az általuk ténylegesen ellátott és az álláspontjuk szerint magasabb beosztáshoz tartozó feladatokat, a keresetlevél mellékletét képező összefirkált ügyrend további előadás hiányában nem volt értelmezhető. Nem jelölték meg azokat a feladatokat sem, amelyet az ügyrend szakértői feladatként határoz meg és nem hivatkoztak arra, hogy a szakértői feladatok ellátására szakképzettséggel rendelkeznének. H. B. tanúvallomása alátámasztotta, hogy a menekültügyekkel és az idegenrendészeti eljárással kapcsolatos érdemi döntéseket a hatáskörrel rendelkező területi szerv hozza meg, a felperesek csak az érdemi döntés előkészítéséig folytatták le az eljárásokat. A tanúvallomás igazolta, hogy a vizsgálói és segédelőadói munkakör közötti átfedések mellett különbségként lehet megállapítani, hogy a vizsgáló szakirányítja a segédelőadó munkáját az ügyrend szerint, a segédelőadók pedig végrehajtják a feladatokat.

[10] Az elsőfokú bíróság az ügyrend tartalma alapján arra a megállapításra jutott, hogy nem bizonyítható, mely szerint a munkáltató több beosztáshoz tartozó feladatot vont volna össze. Az a tény, hogy a felperesek eseti jelleggel idegenrendészeti határozatokat kiadmányoztak, nem jelenti, hogy a többlet szolgálat szempontjából érdemben vizsgálói beosztáshoz tartozó feladatokat láttak volna el. A felperesek a perben azt sem igazolták, hogy az általuk megjelölt magasabb beosztáshoz tartozó feladatokat milyen rendszerességgel, havonta hány alkalommal látták el, sem ők, sem pedig az előljárójuk nem tudta meghatározni, hogy az idegenrendészeti eljárásokkal kapcsolatos feladatok az egyébként döntően ... eljárásokkal foglalkozó felperesek munkaidejének milyen részét képezte. Az elsőfokú bíróság azt is kiemelte, hogy önmagában az idegenrendészeti, menekültügyi és közigazgatási eljárásokkal kapcsolatos feladat ellátás nem igazolja a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok végzését, mert ezen eljárások során maga az ügyrend is telepít a felperesek részére előkészítő, végrehajtó jellegű feladatokat.

[11] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az ügyrend a segédelőadó feladatkörében tartalmazza a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. §-ának (1) bekezdésében foglalt eljárások végrehajtásának a kötelezettségét, amely jogszabályhely c) pontja a közúti szállítás szociális előírásaira, a vezetési időre, a szünetre, illetve a megszakításra és a pihenőidőre vonatkozó rendelkezések megsértőivel szembeni eljárást szabályozza. Ebből következően az ügyrend és a felperesek tényleges feladatellátása alapján az ADR, AETR ellenőrzés és a feltárt szabályszegésekkel kapcsolatos érdemi határozat meghozatala, kiadmányozása segédelőadói feladatnak minősül. Nem volt megalapozott a felpereseknek a pihenőidővel, veszélyes árukkal kapcsolatos ellenőrzési feladatokra történő hivatkozása sem, mert az ADR és AETR ellenőrzésekkel kapcsolatos szaktanfolyami végzettséggel rendelkeznek, ezért ezen szolgálati feladat beosztásukhoz

tartozónak minősült.

- [12] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a belügyminiszter irányítása alá tartozó egyes fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos beosztásokról és betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 65/2011. (XII.30.) BM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. táblázata alapján rögzítette, hogy a helyi rendőri szerveknél a segédelőadó és főhatárrendész a II/III., a szakértői, illetve a vizsgálói beosztás II/IV. besorolású munkakörnek minősül, vagyis a vizsgáló beosztás a főhatárrendész és a segédelőadó beosztáshoz képest is magasabb besorolású, nagyobb felelősséggel, szélesebb hatáskörrel és magasabb illetménnyel járó státusz. Az ügyrend a vizsgáló esetében az utasítási jogkör és a felelősség tekintetében a segédelőadóhoz képest eltérést tartalmaz, és az osztályvezető szervezetszerű helyettesítését is előírja, amely tevékenységeket a segédelőadói besorolású felperesek még csak részben sem végeztek. Mindezek alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság megállapította, hogy az ADR, AETR ellenőrzések a felperesek segédelőadói munkaköréhez köthetőek voltak, az idegenrendészeti, menekültügyi eljárásokkal kapcsolatos kiadmányozás pedig önmagában vizsgálói feladat volt, amelyek körében a felperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettségük ellenére nem igazolták a feladatok ellátásának gyakoriságát, azok tényleges számát, ezért érdemi többletszolgálat megállapítására nem volt lehetőség. Az általuk ellátott kiadmányozási jogkör gyakorlása egy hatósági eljárás részeként olyan magasabb beosztáshoz tartozó eseti jellegű részfeladat, amelynek elvégzésére a felperesek egyrészt a Hszt. 69. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek voltak, másrészt annak teljesítéséért a Hszt. 50. § (4) bekezdése szerinti legalacsonyabb mértékű megbízási díjra sem jogosultak.
- [13] A felperesek fellebbezése alapján eljáró Debreceni Törvényszék a 2.Mf.20.711/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet „megváltoztatását” és a keresetük szerinti döntés hozatalát, valamint az alperes marasztalását kérték jogtanácsosi munkadíjban és utazási költségben. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a Hszt. 50. §-a és 99. §-ában foglalt rendelkezéseket.
- [15] A felperesek érvelése szerint a bírósági gyakorlat több ítéletében rámutatott arra, hogy a tényleges munkavégzés alapján kell meghatározni azt, hogy a hivatásos állomány tagja mely beosztás illetményére, illetve megbízási díjra jogosult-e. A perbeli időszakban segédelőadói kinevezésük ellenére magasabb beosztásba tartozó vizsgálói feladatokat láttak el, amely magasabb beosztási illetményre vagy megbízási díjra teremt jogalapot. Azt, hogy jellegében és terjedelmében a vizsgálókkal azonos feladatokat láttak el, a munkaköri leírásuk, valamint H. B. tanúvallomása is megerősítette. A különböző, hierarchiában eltérő besorolású és

ennek megfelelően eltérő illetményben is szabályozott eltérő beosztások esetén a szolgálati feladat nem egyezhet meg.

[16] A felperesek érvelése szerint a segédelőadó feladatát az eljárás előkészítése, míg a vizsgáló feladatát az eljárás érdemi lefolytatása a döntés tervezetének elkészítése vagy akár annak meghozatala és kiadmányozása jelentette. A két beosztás között maga az ügyrend is különbséget tesz. A perben az volt az eldöntendő kérdés, hogy mit kell az eljárás lefolytatásához szükséges iratok elkészítésén érteni és ehhez képest miben különbözik a vizsgáló, valamint a segédelőadó feladata. Téves a jogerős ítélet azon feltételezése, hogy az ügyekben egyidejűleg vagy egymást követően járt el a segédelőadó és a vizsgáló, mert a felperesek önállóan végezték el ezt a tevékenységet, hatáskörük és kiadmányozási joguk is azonos volt, csak azokban az esetekben nem illette meg őket ez a jogosultság, amely esetekben a vizsgálók sem rendelkeztek hatáskörrel. A munkáltató a szolgálati panaszukat elbíráló határozatában az eljárások előkészítését is vizsgálói feladatnak minősítette, a jogerős ítélet levont következtetése szerint valamifajta érdemi ügyintézés a segédelőadó feladatát is képezte. A jogvita érdemi elbírálása szempontjából a munkaköri feladatok elhatárolásának van jelentősége, továbbá annak, hogy ezeket milyen arányban és időtartamban látták el. Érvelésük szerint a vizsgálókkal azonos időtartamban és azonos terjedelemben végeztek feladatokat, vagyis a szolgálatteljesítésük között nem volt különbség.

[17] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem nem tartalmaz konkrét jogszabálysértést, ezért nem felel meg a Pp. 270. § (2) bekezdésében foglalt követelménynek. A felperesek a perben az elsőfokú bíróság helytálló kioktatása ellenére sem bizonyították, hogy mely esetekben, milyen időtartamban és terjedelemben végeztek vizsgálói feladatokat. Ezen kötelezettség nem teljesíthető azzal, hogy a felperesek hivatkozása szerint ugyanazt végzik, mint a vizsgálók.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[19] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben tartalmilag elsődlegesen a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján mérlegeléssel megállapított tényállást vitatták és azt kifogásolták, hogy az eljáró bíróságok ítéletük indokolásában egyértelműen nem határolták el a vizsgáló és segédelőadó beosztásba tartozó feladatokat. Jogszabálysértésként azonban kizárólag a Hszt. 50.§ és 99.§-ára hivatkoztak és nem jelölték meg a Pp. 206.§ (1) bekezdését, ezért a megállapított tényállást és a bizonyítékok mérlegelését a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak kellett tekinteni (Pp. 272.§ (2) bekezdés).

- [20] A felperesek a keresetükben a vizsgáló beosztáshoz tartozó feladatok ellátására tekintettel elsődlegesen illetménykülönbözet, másodlagosan megbízási díj megfizetésére kérték kötelezni az alperest. A felperesek II/III. besorolású segédelőadói beosztásban teljesítettek szolgálatot, ezért az illetménykülönbözet megfizetésére irányuló keresetük körében azt kellett volna bizonyítani, hogy a szolgálatteljesítésük során ezen magasabb beosztás feladatait látták el. A két beosztás azonban nem csak az idegenrendészeti határozathozatal és kiadmányozás, hanem az utasítási jogkör és a felelősség tekintetében is eltérést tartalmaz. A vizsgáló beosztással járó többletfelelősség pedig egyúttal többletfeladatot is jelent, amelynek ellátását a felperesek sem állították.
- [21] A Hszt. 50.§ (4) bekezdése szerinti, az illetményalap 25-100%-ig terjedő megbízási díj a saját beosztás ellátása mellett végzett többletfeladat díjazása, ezért az eljáró bíróságoknak a bizonyítási eljárás adatai alapján abban kellett állást foglalni, hogy az igazolt, eltérő beosztáshoz tartozó egyes részfeladatok ellátása jelentős mértékűnek minősült-e, amelynek bizonyítása a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felpereseket terhelte.
- [22] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a menekültügyekkel és az idegenrendészeti eljárással kapcsolatban az érdemi döntéseket nem az alperes állományába tartozó személyek, hanem a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, illetve a Megyei Rendőr-főkapitányság hozza meg, ezért ezen ügyekben az alperes állományában lévő személyek önálló döntési jogkörrel nem rendelkeztek. Ezen eljárásokkal kapcsolatos feladatellátás esetében a segédelőadó és a vizsgáló feladatkör több elemében átfedést tartalmaz. A határozatok kiadmányozása - bár az ügyrend szerint a vizsgáló beosztás feladatkörébe tartozott - ezen feladat egy részének tekinthető, amely a felperesek hatáskörébe tartozó határozat elkészítését követő kisebb eleme. A perben a Pp. 164.§ (1) a bekezdése alapján a vizsgáló beosztáshoz tartozó feladatellátás mértékét a felpereseknek kellett igazolni. A Hszt. 50. § (4) bekezdésében foglalt díjazásra alapot adó többlet szolgálat tényleges bizonyítására a perben a fentiek szerint nem került sor, a felperesek előadása, valamint az előljáró tanúvallomása pedig nem támasztotta alá, hogy a bizonyított tevékenység olyan számszerűsíthető, tényleges többlet teljesítményben megnyilvánuló feladat ellátást jelentett, amely a megbízási díj legkisebb mértékének megállapítására jogalapot teremtett volna.
- [23] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [24] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében költséget nem igényelt, ezért erről a Kúriának rendelkezni nem kellett.

- [25] A felperesek munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárásban felmerült illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. június 1.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tanczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző